
UVODNIK

Začetek

*V tišini je vse.
A le v besedi se vse
razpre.*

(Barbara Korun, Ostrina miline)

Razpiranje pesniških svetov, razdajanje lastnih uvidov, neizmerni pedagoški eros, skrb za sočloveka in osebna toplina – to je le nekaj besed, s katerimi bi lahko opisali Ireno Novak Popov, ki ji posvečamo to številko Jezika in slovstva. Gostujoči urednici sva k sodelovanju povabili kolegice in kolege z matičnega Oddelka za slovenistiko na ljubljanski Filozofski fakulteti ter domače in tuje literarne zgodovinarje, ki so na svojih raziskovalnih poteh sodelovali z drago in spoštovano jubilancko.

Številka se začne s spominskima zapisoma, v katerih Boža Krakar Vogel in Alenka Jensterle Doležal naslikata osebna portreta Irene Novak Popov, nato sledi devet razprav o temah, ki so tako ali drugače povezane z njenim raziskovalnim delom. Peter Scherber raziše rokopisni, še neprevedeni osnutek prozodije Blaža Kumerdeja in ga poveže z razsvetljensko obrambo jezika. Cankarjevo zgodnjo kratko prozo z vidika medmedialnosti obravnava Jožica Čeh Steger, pri čemer prikaže vsebinsko in slogovno dopolnjevanje literarne in likovne govorice. Miran Hladnik predstavi zbirko 12.000 pesmi slovenskega NOB-pesništva ter predlaga njeno digitalizacijo. Članek, ki je nastal v soavtorstvu Marka Juvana, Mojce Šorli in Andrejke Žejn, ovrednoti digitalnohumanistični pristop k interpretiranju književnosti in predstavi kvantitativno analizo besedil, natisnjenih v slovenskih revijah med mednarodnim študentskim gibanjem »dolgega leta 1968«. Prispevek Vilme Purič raziše poseben odnos beneških pesnikov do lokalne govorice in njihovo raznoliko izpisovanje prostorske stvarnosti, pri čemer se opira na raziskave Irene Novak Popov. Zvonko Kovač primerja ljubezenske pesmi izbranih slovenskih in hrvaških pesnikov ter jih poveže s prenavljanjem modernizma in postmoderno v drugi polovici 20. stoletja. Razprava Mateje Pezdirc Bartol razkriva, kako tri slovenske drame iz različnih obdobj povezujeta simbolika ladje in morja, alegoričnost dogajanja, poetičnost jezika in težnja po spoznavanju celostne resnice o svetu. Alojzija Zupan Sosič obravnava postfeministične poglede na vlogo interpretovega spola ter interpretira pesmi Barbare Korun in Katje Teržan. Darja Pavlič ugotavlja, kako so se sodobne slovenske pesnice z modernističnimi, eksperimentalnimi in žanrsko hibridnimi pesnitvami odmaknile od osebnoizpovedne lirike.

Draga Irena, naj bo ta številka Jezika in slovstva poklon in zahvala ob tvojem 70. rojstnem dnevu. Prirčne čestitke in še na mnoga leta ter nove sprehode po slovenski poeziji!

*Darja Pavlič in Mateja Pezdirc Bartol,
urednici tematske številke*